

K 44/14

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

JERZY BAŃKA
WICEPREZES

Warszawa, dnia 16 stycznia 2014 r.

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w nawiązaniu do wniosku Komisji Ustawodawczej z dnia 11 grudnia 2013 r. o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej **projektu ustawy o spłacie niektórych niezaspokojonych należności dużych przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych**, pragnę wskazać, iż Związek Banków Polskich co do zasady podtrzymuje swoje obawy wyrażane podczas prac nad ustawą z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych, a dotyczące zagrożeń dla pewności obrotu gospodarczego oraz podmiotów, których regulacja dotyczy.

Jakkolwiek słusznym i zasadnym jest cel nowelizacji, jakim jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 czerwca 2013 r. (sygn. akt K 37/12) w sprawie niekonstytucyjności przepisów dotychczasowej epizodycznej ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (Dz. U. poz. 891), o tyle projekt ustawy nie rozstrzyga innych ważkich problemów zdefiniowanych na gruncie obecnie obowiązującej ustawy.

Kwestią budzącą największe obawy sektora bankowego jest potencjalne przenoszenie ryzyka finansowego związanego z realizacją inwestycji drogowej na instytucje udzielające wykonawcy finansowania i zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Niewątpliwie ogromne znaczenie dla finansowania obecnych i przyszłych projektów posiadałoby z punktu widzenia sektora bankowego wyraźne wskazanie, że Generalny Dyrektor, któremu przysługuje wobec wykonawcy roszczenie o zwrot środków wypłaconych na podstawie

ustawy, nie będzie bezpośrednio sam lub nie będzie oczekiwał od wykonawcy realizacji zabezpieczeń w postaci gwarancji bankowych na pokrycie roszczeń wypłaconych na podstawie ustawy, z uwagi na fakt, że gwarancje zostały udzielone na inny cel (gwarancja dobrego wykonania), niż zabezpieczenie roszczeń podwykonawców wobec wykonawcy. Takie działanie byłoby niezgodne z zawartymi umowami pomiędzy zamawiającym i wykonawcami, wykonawcami i instytucjami udzielającymi zabezpieczenia oraz samym celem udzielenia takiego zabezpieczenia, które ma chronić stosunek prawny pomiędzy zamawiającym i wykonawcą, a nie pomiędzy wykonawcą i podwykonawcami, dostawcami i innymi usługodawcami.

Jak wynika z publicznie ogłoszonego podczas 31. posiedzenia Komisji Gospodarki Narodowej w dniu 4 lipca 2012 r., a następnie potwierdzonego w piśmie z dnia 11 sierpnia 2012 roku (DP-1ek-025-66-2-12), stanowiska Macieja Jankowskiego – Podsekretarza Stanu Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, zgodnie z *art. 2 ww. ustawy środki finansowe przeznaczone na wypłaty niezaspokojonych należności głównych przedsiębiorcom, którzy zawarli umowy z wykonawcami w związku z realizacją zamówienia publicznego na roboty budowlane udzielone przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, będą pochodzić z jednego źródła, tj. z Krajowego Funduszu Drogowego. Kwota zabezpieczenia, o której mowa w art. 147 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) określa wyłącznie nieprzekraczalny limit, do którego Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad może wydatkować środki z Krajowego Funduszu Drogowego na realizację wypłat dla przedsiębiorców w ramach regulacji zawartych w ustawie z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych.*

W opinii Związku Banków Polskich przedstawiona powyżej interpretacja, wynikająca ze stanowiska Pana Ministra Macieja Jankowskiego, powinna być w pełnej rozciągłości stosowana dalej do zmienionej ustawy o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych.

Wskazana regulacja budzi ponadto wiele wątpliwości interpretacyjnych i daje możliwości odmiennych interpretacji, w szczególności w zakresie określenia sposobu uzyskania ostatecznego zwrotu środków wypłaconych z Krajowego Funduszu Drogowego. Wprowadzone regulacje nie wprowadzają rozwiązań problemów związanych z niewypłacalnością wykonawców, a mają na celu jedynie zaspokojenie interesów i ochronę tylko jednej grupy uczestników procesu inwestycyjnego, co rodzi uzasadnioną obawę wprowadzenia jeszcze większych niejasności i powstania nowych problemów dla innych uczestników przedsięwzięcia.

W projekcie ustawy nie uwzględnia się faktu, iż przedsiębiorcy, niezależnie od ich wielkości, powinni wykazywać należytą staranność przy zawieraniu umów z wykonawcami i winni zabezpieczyć swoje interesy na wypadek braku płatności ze strony wykonawcy. Podmioty biorące udział w inwestycjach drogowych są profesjonalistami, a zatem za zasadne należy

uznać, by dbając o swoje interesy, zachowywali procedurę, o której mowa w przepisach Kodeksu cywilnego, dotyczących uzyskania zgody inwestora. Nie ma przy tym znaczenia, czy mowa o małym, średnim, czy dużym przedsiębiorcy. Procedura powinna być jednakowa dla wszystkich. Brak zachowania powyższej procedury obciąża podmiot gospodarczy. Nie zachowując procedury podmiot taki ponosi ryzyko braku zapłaty.

Ponadto w ocenie ZBP projekt nie uwzględnia w zakresie skutków regulacji wszystkich podmiotów, biorących udział w procesie inwestycyjnym w zakresie budowy dróg, na które projektowany akt prawny oddziałuje oraz nie określa skutków i ryzyk związanych z przedmiotową regulacją dla wszystkich podmiotów.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę o rozważenie przedstawionych uwag w toku prac legislacyjnych, mając na uwadze nadrzędny postulat aktywnego działania na rzecz tworzenia dobrego prawa.

Z wyrazami szacunku

